

EXPUNERE DE MOTIVE

I. MOTIVUL EMITERII ACTULUI NORMATIV

Cerințele care reclamă intervenția normativă

România se confruntă cu un fenomen persistent și alarmant al violenței domestice, care afectează în mod disproporționat femeile și copiii și care constituie una dintre cele mai grave încălcări ale drepturilor fundamentale ale omului.

Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, reprezintă principalul instrument legislativ intern în acest domeniu și consacră, la articolul 6 alineatul (1), un catalog de drepturi ale victimei, inclusiv dreptul la protecție specială adecvată situației și nevoilor sale, dreptul la servicii de consiliere, reabilitare, reintegrare socială și asistență medicală gratuită, precum și dreptul la consiliere și asistență juridică gratuită. Cu toate acestea, legislația actuală nu prevede o obligație expresă de informare a victimei cu privire la aceste drepturi în momentul primului contact cu autoritățile competente, ceea ce face ca, în practică, un număr semnificativ de victime să nu cunoască și, în consecință, să nu exercite drepturile pe care legea le recunoaște.

Insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare

Analiza cadrului legislativ în vigoare relevă o lacună normativă semnificativă constând în absența unui mecanism procedural de informare efectivă a victimei violenței domestice cu privire la drepturile sale fundamentale prevăzute de lege. Deși articolul 6 din Legea nr. 217/2003 enumeră drepturile victimei, legea nu instituie nicio obligație corelativă în sarcina autorităților de a aduce aceste drepturi la cunoștința victimei într-un mod expres, sistematic și documentat.

Această insuficiență legislativă generează consecințe practice grave. Victimele violenței domestice se află, prin natura situației în care se găsesc, într-o stare de vulnerabilitate accentuată, fiind afectate emoțional, psihologic și adesea fizic. În aceste condiții, simpla existență a drepturilor într-un text de lege nu este suficientă pentru a garanta exercitarea lor efectivă. Lipsa informării conduce la renunțarea la accesarea serviciilor de protecție specială, la necunoașterea dreptului la consiliere și asistență juridică gratuită și, în ultimă instanță, la perpetuarea ciclului violenței prin menținerea victimei într-o stare de dependență și neputință.

De asemenea, cadrul normativ actual nu prevede un instrument standardizat de consemnare a informării victimei, ceea ce face imposibilă verificarea și monitorizarea respectării obligației de informare de către autoritățile competente. Absența unui astfel de instrument creează un deficit de transparență și responsabilitate instituțională în relația dintre autoritățile statului și victimele violenței domestice.

Principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse

Prezenta propunere legislativă urmărește completarea articolului 6 din Legea nr. 217/2003 cu două noi alineate care instituie un mecanism obligatoriu de informare a

victimei violenței domestice cu privire la drepturile sale prevăzute la alineatul (1) literele c)–e), respectiv dreptul la protecție specială, dreptul la servicii de consiliere, reabilitare, reintegrare socială și asistență medicală gratuită, precum și dreptul la consiliere și asistență juridică gratuită.

Elementele de noutate ale reglementării propuse constau, în primul rând, în instituirea obligației de informare expresă a victimei, într-un limbaj clar și accesibil, la primul contact cu o autoritate competentă în prevenirea și combaterea violenței domestice ori cu un organ judiciar, precum și anterior primei audieri sau declarații în legătură cu faptele de violență domestică sau cu cererea de ordin de protecție. În al doilea rând, propunerea legislativă prevede consemnarea informării într-un înscris distinct, denumit „Fișă de informare”, care se semnează de victimă, refuzul de semnare sau imposibilitatea obiectivă de semnare urmând a fi consemnate motivat în același înscris. În al treilea rând, modelul Fișei de informare și procedura de utilizare urmează a fi aprobate prin ordin comun al ministrului afacerilor interne și al ministrului justiției, asigurând astfel uniformitatea aplicării la nivel național.

Finalitatea reglementării este aceea de a transforma drepturile victimei din drepturi formale, consacrate doar pe hârtie, în drepturi efective, cunoscute și exercitate de persoanele cărora li se adresează. Informarea corectă și la timp a victimei constituie premisa indispensabilă pentru accesarea serviciilor de protecție și sprijin prevăzute de lege și, în consecință, pentru întreruperea ciclului violenței și pentru reintegrarea socială a victimei.

Referiri la documente de politici publice și studii

Declarația Parlamentului României „România fără violență domestică”, adoptată în Plenul Reunit al Camerelor la 30 septembrie 2025, a reafirmat angajamentul statului român pentru prevenirea abuzurilor, protejarea victimelor și sancționarea agresorilor, solicitând intensificarea intervențiilor și alocarea de resurse pentru adăposturi, servicii sociale și sprijin juridic. Prezenta propunere legislativă se înscrie în spiritul acestei declarații, oferind un instrument concret de implementare a principiilor enunțate.

Studiile și rapoartele organizațiilor neguvernamentale active în domeniul protecției victimelor violenței domestice confirmă în mod constant că lipsa informării reprezintă una dintre principalele bariere în calea accesării serviciilor de sprijin. Potrivit datelor publicate de Centrul FILIA, multe cazuri de violență domestică nu sunt raportate tocmai din cauza lipsei de informare a victimelor cu privire la drepturile și mijloacele de protecție de care dispun.

II. IMPACTUL SOCIOECONOMIC

Efectele asupra mediului social

Propunerea legislativă va avea un impact social pozitiv semnificativ, contribuind la creșterea gradului de informare a victimelor violenței domestice și, implicit, la sporirea numărului de persoane care accesează serviciile de protecție și sprijin prevăzute de lege. Informarea efectivă a victimelor va facilita ieșirea din relațiile abuzive, reducerea

revictimizării și a victimizării secundare, precum și creșterea încrederii victimelor în instituțiile statului.

Pe termen lung, mecanismul de informare propus va contribui la reducerea costurilor sociale generate de violența domestică, inclusiv a costurilor asociate cu tratamentele medicale, pierderile de productivitate economică, impactul asupra copiilor care asistă la acte de violență și deteriorarea coeziunii sociale.

Efectele asupra mediului macroeconomic și de afaceri

Propunerea legislativă nu are impact negativ asupra mediului macroeconomic sau asupra mediului de afaceri. Costurile generate de implementarea noilor prevederi sunt minime și se limitează la tipărirea Fișelor de informare și la instruirea personalului competent, costuri care pot fi acoperite din bugetele de funcționare existente ale instituțiilor implicate.

III. IMPACTUL FINANCIAR ASUPRA BUGETULUI GENERAL CONSOLIDAT

Propunerea legislativă nu generează costuri suplimentare semnificative pentru bugetul general consolidat. Cheltuielile minime necesare pentru elaborarea, tipărirea și distribuirea Fișelor de informare, precum și pentru instruirea personalului autorităților competente, vor fi acoperite din bugetele de funcționare curente ale Ministerului Afacerilor Interne și ale Ministerului Justiției. Nu sunt necesare alocări bugetare suplimentare pe termen scurt sau pe termen lung.

IV. IMPACTUL ASUPRA SISTEMULUI JURIDIC

Implicațiile asupra legislației în vigoare

Propunerea legislativă completează articolul 6 din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice prin introducerea a două noi alineate, fără a modifica sau abroga dispoziții din alte acte normative. Reglementarea propusă se integrează coerent în cadrul legislativ existent, completând catalogul drepturilor victimei cu mecanismul procedural necesar pentru exercitarea efectivă a acestora.

Totodată, propunerea prevede la articolul II un termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a legii pentru aprobarea, prin ordin comun al ministrului afacerilor interne și al ministrului justiției, a modelului Fișei de informare și a procedurii de utilizare, asigurând astfel un cadru coerent și uniform de aplicare.

Compatibilitatea cu reglementările comunitare

Propunerea legislativă este pe deplin compatibilă cu legislația Uniunii Europene și contribuie la aprofundarea transpunerii obligațiilor asumate de România în calitate de stat membru.

Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității consacră, la articolul 4, dreptul victimelor de a primi informații, fără întârzieri inutile, încă de la primul contact cu o autoritate competentă, pentru a le

permite să își exercite drepturile. Articolul 3 al aceleiași directive prevede obligația statelor membre de a lua măsurile corespunzătoare pentru a asista victimele astfel încât acestea să înțeleagă și să se poată face înțelese de la primul contact cu o autoritate competentă.

De asemenea, propunerea legislativă este conformă cu Directiva 2024/1385 a Parlamentului European și a Consiliului privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, care consolidează obligațiile statelor membre în materia informării și sprijinirii victimelor.

Propunerea este, în egală măsură, în acord cu Convenția Consiliului Europei pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul), ratificată de România prin Legea nr. 30/2016, care prevede la articolul 19 obligația statelor părți de a lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru ca victimele să primească informații adecvate și la timp cu privire la serviciile de sprijin și la măsurile juridice disponibile, într-o limbă pe care o înțeleg.

Jurisprudența relevantă

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului a subliniat în mod constant obligațiile pozitive ale statelor în materia protecției victimelor violenței domestice, evidențiind că simpla existență a unor dispoziții legale nu este suficientă dacă mecanismele de punere în aplicare nu asigură protecția efectivă a victimelor.

V. CONSULTĂRILE DERULATE

Organizațiile și specialiștii consultați

În procesul de elaborare a prezentei propuneri legislative au fost consultați specialiști în drept penal și dreptul familiei, reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale active în domeniul protecției victimelor violenței domestice, precum și practicieni din cadrul autorităților competente în prevenirea și combaterea violenței domestice.

Esența recomandărilor primite

Principalele recomandări formulate în cadrul consultărilor au vizat necesitatea ca informarea să fie realizată într-un limbaj clar, accesibil și adaptat nivelului de înțelegere al victimei, importanța consemnării informării într-un document scris care să poată servi ca dovadă a îndeplinirii obligației de informare, precum și utilitatea stabilirii unui model unitar al Fișei de informare la nivel național, prin ordin comun al miniștrilor de resort. Toate aceste recomandări au fost preluate în varianta finală a propunerii legislative.

VI. ACTIVITĂȚILE DE INFORMARE PUBLICĂ

Strategia de comunicare

Informarea publicului privind elaborarea și implementarea prezentei propuneri legislative se va realiza printr-o strategie de comunicare care va viza în special victimele

violenței domestice, profesioniștii din cadrul autorităților competente și organizațiile specializate. Comunicarea se va realiza prin canalele instituționale ale Ministerului Afacerilor Interne și ale Ministerului Justiției, prin colaborarea cu organizațiile neguvernamentale de profil și prin campanii de sensibilizare publică.

Activitățile planificate

Activitățile concrete de informare publică vor include elaborarea de materiale explicative destinate victimelor violenței domestice și personalului autorităților competente, instruirea agenților de poliție și a personalului din sistemul judiciar cu privire la obligația de informare și la modul de utilizare a Fișei de informare, precum și dezvoltarea de campanii de informare în parteneriat cu organizațiile neguvernamentale active în domeniu.

VII. MĂSURILE DE IMPLEMENTARE

Modificările instituționale la nivelul administrației publice centrale

Implementarea prezentei propuneri legislative nu necesită modificări instituționale la nivelul administrației publice centrale. Principala măsură de implementare constă în elaborarea și aprobarea, prin ordin comun al ministrului afacerilor interne și al ministrului justiției, a modelului Fișei de informare și a procedurii de utilizare, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a legii.

Modificările funcționale la nivelul administrației publice locale

Nu există modificări funcționale necesare la nivelul administrației publice locale.

Resursele umane și materiale necesare

Pentru implementarea eficientă a noilor prevederi legislative vor fi necesare instruirea personalului autorităților competente în prevenirea și combaterea violenței domestice cu privire la obligația de informare și la procedura de utilizare a Fișei de informare, tipărirea și distribuirea Fișelor de informare la nivelul tuturor unităților de poliție, parchetelor și instanțelor de judecată, precum și elaborarea de materiale metodologice pentru asigurarea aplicării unitare a legii. Aceste necesități vor fi acoperite din bugetele de funcționare ale instituțiilor implicate și nu necesită alocări bugetare suplimentare.

Prezenta expunere de motive fundamentează necesitatea și oportunitatea adoptării propunerii legislative, demonstrând că soluțiile propuse sunt necesare pentru asigurarea exercitării efective a drepturilor victimelor violenței domestice prin mecanismul informării obligatorii și documentate, cu respectarea deplină a principiilor constituționale, a legislației europene și a obligațiilor internaționale asumate de România.

INIȚIATOR:

Deputat AUR Antonio-Gabi Popescu _____

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru completarea art. 6 din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	SIMION GEORGE NICOLAE	AUR	
2.	Vulpoi Dorel	AUR	
3.	VADIM-TUDOR LIDIA	AUR	
4.	PREASCU CIPRIAN CION	AUR	
5.	PUȘCĂȘU PETRE	AUR	
6.	MUSĂ ȘTEFAN-LUCIAN	AUR	
7.	GRIGORU VERONICA	AUR	
8.	ȚIGĂ ȘTEFAN	AUR	
9.	GHEORGHE IONEL	AUR	
10.	MIMDRICESCU MICHAEL	AUR	
11.	CONSTANTINESCU ANDREI-CLAUDIA	AUR	
12.	BOBOȘ ELENA	AUR	
13.	TANASĂ DAN	AUR	
14.	GURLUI ȘTEFAN-IOAN	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru completarea art. 6 din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
15.	LOVIN RAMONA	AUR	
16.	ÎACAR MONICA	AUR	
17.	BARSTAN TIBOR	AUR	
18.	Priesu Ionela	AUR	
19.	Velcescu Florin Bogdan	AUR	
20.	HRISTU COSMIN	AUR	
21.	IOSUB COSMIN TEODOR	AUR	
22.	Bocsiu T. Lucia	AUR	
23.	MITREA SUMITRENA	AUR	
24.	ARIADNA-ELENA CÎRLIGEANU	A.U.R.	
25.	DASCALU CRISTINA	AUR	
26.	COLEȘA ILIE-ALIN	AUR	
27.	BIRO DANIEL RĂZVAN	AUR	
28.	PASCARIU MIHAI - COSMIN	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru completarea art. 6 din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice

[illegible]

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru completarea art. 6 din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	PEIU PETRIȘOR-GABRIEL	AUR	
2.	VASILE MARIAN	AUR	
3.	IACOB C. CIPRIAN	A.U.R.	
4.	Petre George Căp	AUR	
5.	ROMAN MARIUS-VALENTIN	AUR	
6.	Vasile Vasile	AUR	
7.	Stefan Geamăn	AUR	
8.	TAUCERAN - FERNANDES LUMINIȚA	AUR	
9.	CONSTANTINECU RODICA	AUR	
10	Sanda M. Ionut	AUR	
11	Parosca Teofo	AUR	
12.	ȘIPOS CRISTIAN	AUR	
13.	Silviu Oblea	AUR	
14	STOICA CIPRIAN-TIN	A.U.R.	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru completarea art. 6 din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice

[illegible]